

Amerikos Raudonasis
Kryžius Veda Vajų.
Remkime Jį Aukom

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

"Vilnis" Jubiliejaus
Proga Gaukime 300
Naujų Skaitlytų

VOLUME XXVI, NO. 63.

KETVIRTADIENIS, KOVO (MARCH) 15, 1945.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA —

Sauni Demonstracija
Green'o Dvylekis
Nediskredituos
Prof. M. Romeris

New Yorko Madison Square Garden'e pereinę pirmadienį įvyko sauni demonstracija. Kalbėjo Sidney Hillman, R. J. Thomas, mēras LaGuardia, senatorius Pepper, SSSR atstovas Gromyko, kongresleidė Helen Douglas (iš Kalifornijos). Savo sveikinimus prisitūė Valstybės Sekretorius Stettinius, Britų ambasadorius Halifax, Philip Murray.

Raportuota apie Londone įvykusią darbo unijų konvenciją ir apie Krymo konferenciją. Čpas buvo tikrai entuziastiškas. Sakytėu tai buvo triumfas demokratinio fronto.

Kodėl tokią demonstraciją nepakartoti Chicago Stadiume?

Illinois gubernatorius Green susirūpino San Francisko konferencija. Jis paršė laikus senatoriui Vandenbergui ir kongresmanui Eaton, republikonams, kurie bus Amerikos delegacijos sąsate. Jis bando "užartuoti" juos republikonų linijoje.

San Francisko konferencijoj US delegacija nesivaduos partijine linija. Green'as nesupranta net to abėcėliškos tiesos.

Jis kiša savo spną, kur jo visai nereikia.

Paterinis jam: Daugiau, tamsta, rūpinkis Illinois reikalais, susaukium konstitucinės konvencijos, Chicagos tranzito reikalais.

Gerai patarė sako: Versių neblivęs jaučiu nebausi!

Generalis prokuroras Francis Biddle vėl įgylė Earl Browderį, mėginamas jį pažeminti. Menkumas jo pasireiškia jo atakų piklume.

Browderį jis nepajęgs diskredituoti, kaip nepajęgs diskredituoti ir deportuoti Harry Bridges.

O kaip su išdavikų byla, Mr. Biddle? Penktoji kolona riamoja nesulaukoma.

Mirė Lietuvos Mokslų Akademijos narys profesorius Mykolas Romeris. Nors hajorų kilmės, jis buvo su liaudimi. Net smetonizmo laikais jis besilauė, objektyviai rašė apie socialistinę santvarką SSSR.

Atsimenu 1909 metus, kada jis lankėsi Peterburge (Leningrade) ir debatavo su Voldemaru. Romeris gynė poziciją Lietuvos demokratų, o Voldemaras klerikaly. Mes, jauni studentukai, uoliai plojom Romerui.

Rasų kapinēs Vilniuj pasipuė dar vienu garbingu paminklu. O kaip su Jonu Šliupa? Po šio klausimo ženklo stovi visa eilė kitų...

Laikė konferencijos Jaltoje māršalas Stalinas rytinėms pasūdsavo karą operacijoms Sovietų fronte. Net konferencijos metu jis buvo nepavduojamas savo patarimais ir direktyvomis.

Taip sako Associated Press korespondentas Douglas Cornell.

Tai viena iš pamatinių ir, vėliausia, vienatinė priežastis, kodėl nėj nemanoma vykti svetur.

Kai lenkai plikhajoriai Londone sklerėjai ir alsaavoja, Varšavos laikinoji valdžia dirba sunkų atsakingų darbų. Jau ir Vakarų Lenkijoj, visai arti

Perkėlė Daugiau Jėgų Per Reiną

DAUŽO STETTINO PRIEMIESČIUS

Eina Mušiai už Frankfurt, Guben, Forst, Stettin ir Altdamm

LONDONAS, kovo 14. — Raudonosios Armijos pulkai prasiūšė per svarbiausią vokiečių liniją ir vakarus nuo Oder. Vokiečių komanda Berlyne įsakė ginti sostinę iki paskutinėi kulakai.

Nacių pranešimai paduoda, kad Raudonoji Armija sutaukė devynias divizijas — 135,000 karveių — aplink besiplečiančią prietilę per Oder upę, 30 mylių nuo Berlyno.

Nacių vyriausia komanda praneša, jog galingas naujas Sovietų ofensyvas pradėtas Rytų Prūsijoj, kad ten išvalius nacių likučius.

Reuther pranešimai sako, kad maršalo Gregory Žukovo pirmoji Baltarusijos armija užėmė pamatinę vokiečių liniją 18-kos

OPA Reikalauja Kontrolės Ant Judžių ir Grožio Salonų Kainų

WASHINGTON, kovo 14. — Chester Bowles, Office of Price Administration galva, atsisaukė į kongresą uždėti kontrole ant judžių ir grožio salonų ir skutyklų dėlei aukštai iškelti kainų.

Jis taipgi rekomendavo, kad būtų kas nors daroma su realstate ir rendom. Sulgy dalartinio kainų kontrolės akto visi aukščiau minėti bizniai liūsiu nuo kainų kontrolės. Nuo birželio 1941 m. iki gruodžio 1944 m. judžiai įžangų pakėlė 38½%; grožio salonų ir skutyklų kainos pakilo nuo 29 iki 40 nuosėmėjų.

Spėja, Jog Karas Pasibaigs Šią Vasarą

SU 9-TAJA ARMILJA Vokiečių. — Daugelis iš Aliantų militarinę jėgų dabar tiki, kad karas užšaus anksti šią vasarą. Tokios nuomonės yra ir vokiečiai, kuriuos Aliantai išklausinėjo. Visgi nemanoma, kad vokiečiai labai greit arba ūmai pasiduos.

fronto, prasidėjo žemės dalinimas bežemiams ir mažžemiams.

Ką giluoja keli tikstantieji pilikhajorij prieš patriotizmo apsiginklavusias lenkų prasiūky minias.

Popiežius pagyrė Italijos Darbo Unijų Konferenciją. O juk jis negalėjo nežinoti, kad toj Konferencijoj yra labai daug komunistų.

Pratinasi žmogus prieš naujų aplinkybių...

Clevelando Darbo Federacija turėjo savo atstovą Londono tarpautinėje darbo unijų konferencijoj. Jis buvo Courtney Ward. Namų jis gryžo pilnas entuziazmu.

Ne visi Darbo Federacijos vadai panašūs Green'ui ir Wall'ui. L. Priseika.

mylių frontu tarp užimto Kvestrin ir Frankfurt, kur eina mūšiai. Maskva nepatvirtina šios žinios.

Transocena radijo pranešimai sako, jog smarkūs mūšiai eina visu frontu dėlei Stettin, Frankfurt, Guben ir Forst ir anapus Oder upės. Šio pranešimo taipgi nepatvirtina Maskva.

I vakarus prie Lenkijos koridorius alkūnės Raudonoji Armija atakuoja Gdynię ir tryjų sonų. Vokiečių jėgos šioj vietoj nuolat silpnėja.

Puerto Rico Atstovai Atvyks į Washingtoną

SAN JUAN, Puerto Rico, kovo 14. — Iš čia pranešama, kad balandžio 23 d., komisija susidedanti iš atstovų nuo visų Puerto Rico politinių partijų bus Washingtono, kad išklausus senatoriaus Millard E. Tydings neprisigulmības biliaus.

Didžiūmos vadai užgria Tydings bilij visuotino balsavimo klausime, jog reikalauja pataisymo, kuris teiktų didesnio ekonominio saugumo ir artimesnių ekonominių ryšių su Jungtinėmis Valstijom. Mažumos vadai priešingi bilijui, bet užgria visuotinę balsavimą Puerto Rico liaudžiai, kad patys Puerto Rico žmonės nusispręstų ar jie nori visiškios nepriklausomybės, ar prisidėjimo kaipo 49-ta valstija Jungtinių Valstijų.

5-ji Armija Užėmė Kalną Italijoj

ROMA, kovo 14. — Amerikos penktoji armija užėmė Mount Spigolino, 14 mylių nuo Pistoia, ir laikosi prieš vokiečių kontrataką, kaip praneša Aliantų komanda.

Zengiant į vakarus pačiam viduryje Apennine kalnų srities, U.S. pulkai sutiko smarkią vokiečių opoziciją. Keliolika mylių į rytus, kur dešimtoji armija laiko pozicijas, iš kurių pleikiama vokiečių tvirtovė Vergato. Aliantų pulkai sustvirtino pirmųjų eilų pozicijas šalia Pistoia-Bologna vieškelio.

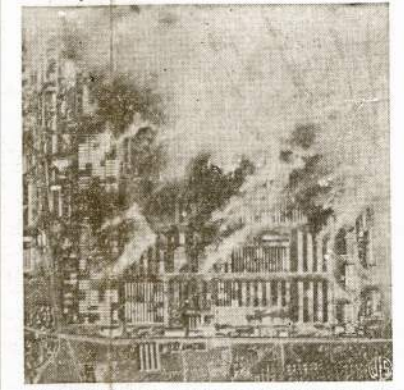
Italija Visus Fašistus Išmes iš Ofisų

ROMA, kovo 14. — Premieras Ivanoe Bonomi nutarė išmesti iš viešųjų ofis visus, kurie dirbo prie fašistinio režimo, nežūrint kurioj partijoj jie prigulėti.

Lloyd George Sunkiai Serga

CRICCIETH, Wales. — Anglijos pirmoj pasaulinio karo ministris Lloyd George sunkiai serga. Jo sveikata vis eina silpnyn.

TULSA, Okla. — Busų vairuotojai buvo paskelbę streiką, bet susirinkus unijoms atstovams nutarėms grįžti prie darbo.

Japonų lėktuvų fabrikas Ota mieste kyla dūmais į padebesius po mūsų milžinių tvirtovų B-29 atslankymo sveičiosna. Keliose kitose vietose išdaūyti japonų militariniai punktai jau jų pačių locnoj žemėj.

Tilžėje Išlaisvinus Senąjį Lietuvių Tautos Kultūrinį Židinį

P. MOTIEJONAS

Eltos Karinis Korespondentas

Is tolo matėsi Tilžės miesto fabriky bei įmonių kaminai. Ant pastatų rangėsi kamuolinai dūmų. Kai kada padangė nusėsvadavo liepsnų liežuviams. Baigė degti namai, padegti per mūšius. Tik sauso medžio pleičėjimai drumstė tylą. Puolanėcios mūsų dalys nužygiavo priekiu, o užnugarinės dalys ir papildymai nuo laiku dar ejo per miestą. Tilžė atrodė tuščia. Žinoma, taip ir buvo! Žveriskūnų kalininkai prieš rusus, ukrainiečius, baltarusius, vokiečiai bėgo iš čia, kaip bėgo jie iš Eitkūnų, Stalupėnų ir kitų Rytprūsijų miestų bei kaimų. Ir iš čia, iš Tilžės, daugelis nebesuistių išsivieži prisipilšto turto. Butai pilni prisigrobty baldų, gambarius pasaulio fabriky indų, keramikos — paskubomai pagėbūsių jų šeimūninkų žymės. Daiktai išmėtyti, kai palurkiti ryšuliai.

Pakelyje į Tilžę mes matėme Pilkainių miestą, šiomis dienomis mūsų kariuomenės užimtas. Jame nėra nei vieno sveiko namo. Čionai viskas — gatvės, namai persunkę Hitlerizmu. Vairų kambariuose kabo žūndų vado paveiksai. Zaisly tarpe — fašistinės vėliavėlės. Su motinos pienu vokiečiams kemsama žmonij nepasykta, "ideja" apie viešpatavimą visame pasaulyje. Ir tati daroma dabar, kada fašistinės Vokietijos apsupio žiedas vis daugiau ir daugiau gniauziamas.

Mes susitikome du paaučius, lenkų tautybės. Tarybinų kaimo (Tąsa ant 5 pusl.)

ANGLIJA SUĖMĖ VIRS MILIONO BELAISVIŲ

LONDON, kovo 14. — Sulgy pranešimo Lord Henry Croft, Anglijos karinės jėgos paėmė ir belaisvę iš viso apie 1,043,000.

1,100 Liejinyčių Darbininkai Streike

ST. LOUIS, kovo 14. — Kelios dienos atgal čia išėjo į streiką 1,100 astūnių liejyčių darbininkų sustabdant produkciją Diesel lokomotyvų laivynui ir kastingoj B-29. Streikas išsilo dėlei War Labor Board atsisakymo pripažinti 5 centų į valandą daugiau mokesčius. Visos astūnios firmos poretų vasarą sutiko pakelti mokesčių ir laukė WLBS užtvirtinimo.

SOVIETAJ PADARĖ NAUJĄ SUTARTĮ

CARACAS, Venezuela. — Venezuela ir Sovietų Sąjunga sudarė diplomatinis ryšius ir apsiraimo konsulatai, kaip praneša valdžios komunikatai.

New Hampshire Pileičiai už Dumbar-ton Oaks Planą

CONCORD, N. H. — New Hampshire valstijos pileičiai pravedė balsavimū Dumbar-ton Oaks talpos plano klausime. Balsavimai ejo 21 miesty. Planą užgyrė 13,84, nuomet tik 751 pasisakė prieš. Šis referendumas pravestas sulgy legislatorij reikalavimu.

UŽĖMĖ 13 MIESTŲ Į RYT. NUO MOSELLE

Prie Remagen Prietilės Vystosi Mušiai; Naciai Stato Paskutines Jėgas

PARYŽIUS, kovo 14. — Militarinis vieškelis jungiantis Ruhr su Frankfurtu nuolatos lombarduojamas Amerikos artilerijos. Pirmoji armija tik dvi mylios nuo to svarbaus vokiečių sandėlio arterijos.

Kiti pirmosios armijos pulkai užėmė miestą Honnef ir susidarė sau tvirtą bazę prie Reino įsilvirtinimui. Honnef su 9,000 gyventojų tai didžiausias miestas iš visų iki šiol paimtų Remagen Prietilij. Field Marshal

Japonijos Miestai Liepsnose

GUAM, kovo 14. — Trys šimtai Tvirtovų-Milžinių sunaikino 5 ketvirtines mylias Osaka miesto industrinio centro anksti šį rytą ir į liepsnas pavertė tris didžiausius Japonijos miestus.

B-29 paleido ant Japonijos miestų 6,000 tonų sprogdančios medžiagos. Poretų subatų išdeginą 17 ketvirtainių mylių Tokyo miesto. Pirmadienį išdeginą 47,600,000 ketvirtainių pėdų Nagoya miesto. Sudėginta šimtai mažų medinių, bet karui svarbių dirbtuvėlių žinomų kaip "paspėtos dirbtuvės" Osaka mieste, kuriame gyventojų priskaitoma 3,250,000. Savo didumu šis miestas yra antras nuo Tokyo.

Nesukontroliuojamos liepsnos apėmė apie astūnias ketvirtines mylias ir buvo matomos iš 125 mylių toli.

Wallace Lavinsis Valdyti Lėktuvą

WASHINGTON, kovo 14. — Henry Wallace būdamas vice-prezidentu išmoko kalbėti rusiškai ir ispaniškai. Dabar jis žada laivintis valdyti lėktuvą, kad patys galėtų apsidėti savo partijos kaipo komercijos sekretorius.

Senato komercijos komitetui Wallace pareiškė, kad civilės aviacijos industrija į dešimtį metų po karą galės suteikti 400,000 darbų.

66 Nusmerkti Mirčiai Francuzijoj

LONDONAS, kovo 14. — Francuzijoj nusmerktą 66 asmenų už bendradarbiavimą su vokiečiais laike nacių okupacijos. 22 nusmerkti sunkiųjų darbų kalmėjan, 552 gavo po kelioliką metų kalėjimo ir 138 išteisinti. Teismas tęsėsi 10 dienų.

7 USO Darbuotojai Žuvo Lėktuvui Sudužus

WASHINGTON, kovo 14. — Septyni USO darbuotojai, kurie važinėjo ir linksmino karų jėgas, lėktuvui sudužus užrūbė, tapo užmušti.

Francuzai Jaučiasi Kaip Namie Liubline

MASKVA, kovo 14. — Raudonosios Armijos išlaisvinti francūzai Liubliano mieste, Lenkijoj, jaučiasi kaip namie. Liublinas atrodė kaip Francūzijos miestas, kaip pastebėta gryžusių iš Lenkijos. Francūzai gražiai sutisaria su lenkais ir yra labai populiariūs jų tarpe.

von Model dėjo didžiausias spēkas nepaduoti jo, bet pralaimėjo.

Jankiai užėmė tryliką miestų didžiūmoj į rytus nuo Moselle. Mūšiai ejo aukštose Hochwald ir Hunsruck kalnuose, kas apsunkiuo veikimą.

Generolo Patton armija vakar suėmė 6,619 belaisvių. Viso jo armija iki šiol suėmė 27,127. Didžiūma iš jų pails pasidavė suvaryti į Eifel maišą.

Amerikos bomberbiai sunaikino 45 vokiečių lėktuvus; 20 apdužė. Amerikiečiai neteko dviejų Thunderboltų. Vokiečių su naikintieji lėktuvai didžiūmoje buvo Junkers 87 ir 88 ir Messerschmitt 109.

Pranešama, kad naujas pantoninis tiltas nutiestas per Reiną į pietus nuo Ludendorff tilto. Vokiečiai praneša apie naują persikėlimą per Reiną dvi mylios nuo paimto miesto Honnef. Trečioji armija, kaip praneša vokiečiai, prisitūmė į gilumą vokiečių apsigynimo linijos.

Demonstravo Dėlei Uždarymo Laikraščio

MARSEILLE, Francūzija. — Marseille ir Nimes miestuose sukeltos didelės demonstracijos protestuojant prieš uždarymą komunistų vakarinio laikraščio Midi-Rouge dėlei popieros trūkumo. Nimes mieste demonstrantai šaukė, jog popieros trūstas sulauko to laikraščio popierą.

Galutina Ataka Prieš Iwo Japonus

GUAM, kovo 14. — Iwo Jima kampanijai matosi galas. Nauji maringi skrydai užėmė Kama ir Kangko uolas be opozicijos. Iš čia manoma nuolūti paskutinius likučius japonų iš ten veikusių per 21 dienas.

Tik du didesni japonų maišai beliko ant Iwo ir abu laipsniškai nugalmi. Japonai nebeteko artilerijos, vienok laikosi dar su mažesniu patrankom.

"VILNIS"

THE SURGE
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular editorials in Lithuanian and English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$7.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 6 months \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$4.00, 6 months \$2.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326
Entered as second class matter September 28, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Referendumas

Auto Darbininkų Unija pravedė referendumą streikų klausimu. Kaip ir galima buvo tikėtis, didelė didžiama automobilistų, dalyvavusių balsavime, pasisakė prieš streikus karu metu. Tik trečdalis suklaidintų unijos narių balsavo prieš generalę unijos liniją.

Galia tik, kad toli gražu ne visi unijos nariai dalyvavo referendume. Pasyvumo unijntuose dar yra nemaža.

Referendumą laimėjus nrestreikavimo politikos šalininkams, reikia tikėtis, kad Detroito ir kitur bus padaryta galas neautorizuotiems streikams. Kiek jų buvo ligi šiol, jie visi niekuo nepateisinti. Praktika parodė, kad jų galima buvo išvengti. Praktika parodė, kad visuomet galima buvo padaryti kompromisus.

Dabar situacija visiškai aiški: Nacionalė Unijos Konvencija pasisakė prieš streikus. Konvencijos nuosprendį užgrybė referendumas. CIO Pild. Taryba šiomis dienomis beveik vienbalsiai pasmerkė streikus.

Jei dabar atsirans neklaudžy, kurie savo ožį statusą aukščiaui unijos kategorijai pareikštos valios ir visos šalies intereso, tuos reikia sudrausti disciplinariškais priemonėmis.

Bet to nepakanka. Yra daug unijntų, kurių politinis išsiaiškėjimas labai menkas. Juos reikia šviesti ir mokinti. Juos reikia taip išauklėti, kad jie nepasiduotų smoningų žalotųjų ir kenkėjų įtakai.

Prof. M. Romeris

Visai neseniai "Vilny" buvo rašyta apie ateigimą Lietuvos Moksly Akademijs. Ta proga buvo pranešta, kad akademikų tarpe bene vyraujanti asmeniui būsiąs profesorius Mykolas Romeris, buvęs Kauno Universiteto rektorius.

Kaip liūdina, kad dabar tenka pranešti apie Mykolo Romerio mirtį.

Mykolas Romeris buvo stambi asmenybė. Kilęs iš bajorų šeimos, rodosi Zarasų krašte, Mykolas Romeris sudėjo su lietuvių tautos progresyvią sąjudžiu dar prieš pirmą pasaulinį karą. 1909 metais jis parašė lenkų kalboje knygą "Lietuva," kurioj jis giliai analizavo lietuvių tautinį judėjimą. Ta knyga labai nepatiko klerikalams ir bendrai reakcininkams.

Nuo to laiko Romeris sutampa su progresyviais.
"Laisvė" rašydama apie vėlionį, prisimena, kad smetonizmo laikais, 1936 metais, prof. Romeris simpatingai populiariauavo Sovietų Sąjungos konstituciją žurnale "Kultura."

"Laisvė" teisingai pabrėžia, kad prof. Romeris buvo labai populiarus Lietuvos studentijos tarpe ir bendrai šviesuomenėj. Okupacijos metu šis garbingas vyras nesusitėpė jokiu kontaktu su rudaisiais barbarais. Jis sveikino sugryžusią Raudonąją Armiją ir buvo besirengiąs pradėti didelį kultūrinį darbą.

Mokslininkas Romeris palaidotas Vilniū, Rasų kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo armijos, valdžios, mokslo įstaigų ir darbininkų organizacijų atstovai.
Lietuvos liaudis neteko ištikimiausio draugo.

Mes, Amerikos lietuviai, liūdimė kartu su ja.

Senatorius Ball

Senatorius Ball priklauso republikonų partijai, bet jis visai nepanašus į Hooverius ir Taftus. Jį galima pastatyti ly-

giagrečiom su tokiais republikonais kaip komandieras Harold Stassen.

Kalbėdamas Philadelphiaj, senatorius Ball pareiškė pilnai sutinkąs su Krymo konferencijos nuosprendžiais ir užgriąs Kurzono liniją, kaipo rubežių tarpe SSSR ir Lenkijos. Jis esąs tos nuomonės, kad po Krymo konferencijos visa politinė atmosfera pragriedėjo. "Bendras politinis tonas pasidarė tikrai optimistiškas"—pareiškė Minnesotos senatorius.

Reakcininkai nesigaili pikčiausių epitetų senatoriui Ball. Lietuvišką atžagarėivių organas "Naujienos" piktai jį išplūdo.

Per kokį tai nesusipratimą lietuviški smetonininkai įterpė jo vardą į savo jomarkamisią, kurią jie rengia Washington 24 d. kovo. Smetonininkų spauda skelbia, kad jis debatuosiąs su majoru George Fielding Eliot Pabaltijo problema.

Veikiausia, senatorius Ball nežino, kuo yra ta smetonininkų klika. Jei žinotų, jis nusiųpaitų ant tų smetonoj prarūgusių avantiūristų.

Užtektų jam susipažint ką rašo apie Jaltos konferenciją smetonininkų organai "Dirva," "Vienybė" ir "Amerikos Lietuvis"—ir jis su pasipiktinimu pasmerkėtų tuos avantiūristus ir kenkėjus.

Bombarduojant Japoniją

Pereitę penktadienį Tokyo, po to Nagoya, o užvakr Osaka buvo objektais dar negirdėtų smūgių iš dausu fronto. Bombanešiai milžinai, B-29, kaip uraganas užgriuvo ant Japonijos didmiesčių, jų karinės industrijos centrų. "Dieviškoji" japonų žemė traktuojama kaip pragaras.

Reikia žinoti, kad Japonijos miestų namai ir lušnos daugumoje mediniai ar iš bambuko. Tai dėkingiausias objektas gaisrams. Todėl nėra perdėjimas—ar labai mažas perdėjimas, kad Tokyo gaisrų liepsnose paskendo plotas, lygus 17-kai ketvirtainių mylių. Osakoj—apie pusę tiek. Osakos gaisrai buvo matomi už 150 mylių.

Ant tų trijų miestų iškresta daugiau negu 6,000 tonų eksplozyvų!

Kuomet keli mėnesiai atgal Amerikos karinės aviacijos vadovybė sakė, kad Japonija bus taip atakuojama iš oro, kaip ir Vokietija, daugelis manė, kad tai stambus perdėjimas, jeigu ne pasigyrimas. Teisybė buvo ne abejojančių pusėje, bet tų, kurie vadovauja orinėms armadoms. Orinės atakos bus dar labiau intensyves, kuomet Iwo Jima bus pilnoje jankių kontrolėje. Ten bus sukurta stipriausia mūsų aviacijos bazė, pačioj "priemenioj" prie Japonijos žemyno.

Šiomis dienomis generolas Curtis LeMay, 21-mosios bomberių komandos vadas, pareiškė, kad Tvirtovės-Milžinai (B-29) užbaigė savo eksperimentalią fazę. Kas buvo ligi šiol—tai tik eksperimentai, bandymai. Generolas LeMay labai kuklus savo apskaičiavimuose. Avlavs ant Tokyo, Nagoya ir Osaka tai jau ne eksperimentas, ne epizodas, bet tikra "bombų simfonija."

Kas bus tuomet, kuomet Tvirtovės-Milžinai padvigubins savo formacijas ir tuo būdu padvigubins bombines porcijas?

Tokyo radijušninkai gali raminti japonus, kad jų nuostoliai menki, o amerikiečių dideli. Jie tik patys save apgaudinėja. Japonai žino, kad jų "dieviškoj" žemėj prasidėjo tikras karas.

J. V. ARMIOJ SUDUOTAS MIRTINAS SMŪGIS RAUDON. BAUBUI

EARL BROWDER.

Vasario 27-tą su pareiškimu Karo Sekretoriaus padalininkas McCloy ir majoras generolas Bissell Kongrese Militarinių Reikalų pakomitečio suveigoje sudavė mirtingą smūgį raudonajam baubui. Jie tame komiteje patvirtino pirmiau paktietas žinias, kad armijoj nuimama patvarkymas, tai kad komunistinė pažūra bei priklausymas prie komunistinės organizacijos neturi būti kliudymu armijos nariui būti pakeltu į aukštesnę vietą, į atsakominges pareigas. Tarnyboj turi būti žvelgiama grynai į asmens sugabumą atlikti pareigas ir pagal tai gali būti pakeliamas į karininkų rangą. Nuo dabar armija savo personalą pasirinks pagal asmeninį žmogaus sugebėjimą, nevertojant jokios neapykantos dėl asmens įsitikinimų. Tokis patvarkymas buvo padaryta pasiremiant asmeniniu prityrimu iš komunistų bei numatymo komunistais užsilaikymo tarnyboj.

Minimą patvarkymą padaryti nemažai pagelbėjo J. V. Aukščiausio Teismo nuosprendis Schneidermann byloje, kurioje žymų patarnavimą suteikė vėlionis Wendell Willkie; panaikino nuosprendį padarytą generalio prokuroro Biddle.

Pagaliau būvo panaikinti patvarkymas prieš komunistus dėl aukštesnių ir atsakomingesnių vietų; o buvo gana dikčiai iš lauko pusės spaudimu, kad palikti raudonajai baubą toliau veikti.

Amerikos komunistų politika buvo susilaikyti nuo šio klausimo plataus diskusavimu. Tačiau tą klausimą labai aukštai iškėlė Chicago Tribune ir ašies spauda; būtinai tenka ir mum į tai atsižiepti.

Pirmiau mes susilaikėme nuo plataus kalbėjimo apie armiją dėlei dviejų dalykų. Pirmas, mes laikomės to, kad nekelti ginkluotų pajėgų reikalų spaudoj, nebent jau toliau be to negalima apsieiti, ir ypač tokio klausimo, kuris ne iš armijos savaimi škilo, bet buvo iš lauko pusės per politiką įbruktas. Ypač tas pasireiškė

prieš negrus ir prieš komunistus. Antra, mes pagaliau įsitikinome, kad armijos vadovybė sveikai demokratiškai ir iš savo prityrimų priėjo išvadą, jog reikia panaikinti nuostatus prieš negrus ir prieš komunistus.

Mes tik pasidžiaugti galime, kad padaryta tiek pažangos ir ta pakaita padaryta be jokio spaudimo iš lauko pusės, bet iš pačios armijos vidaus. Padaryta pasiremiant ant sveiko armijos prityrimo. Tie prityrimai tiek buvo tvirti armijos viršininkų tarpe, kad nežinint visų reakcininkų spaudimo iš lauko pusės, nieko negelbėjo.

Pagaliau reikia stebtis, kad bendrai ir blaiva spauda, kaip New York Times, bet visai bandė tos žinios turinį iškreipti. Tas laikraštis rašė:

"Komunistai negali turėti armijoj atsakominges vietų, Karo Departamento pagelbininkas paskelbė."

New York Herald Tribune šitaip nuriėt:

"Viršininkai užgina raudoniesiems gauti atsakominges vietas armijoj."

Tai niekas daugiau, kaip padarymas iš balto juoda; tai iškraipymas paskelbto patvarkymo, kurį padarė Mr. McCloy:

"Armija nežino, kad kur nors būtų paskyrus asmenį pareigom, kuris kėsintųsi nuverti valdžią, arba kuris neištikimas būtų šaliai."

Ką tas reiškia tikrenybėj? Kaip kitaip galima suprasti pareiškimą po to mikroskopisko tyrinėjimo komunistų armijoj, kurių yra 13,000. Pravedus tyrinėjimą, nerado mažiausio dalykėlio, kas kompromituotų komunistus jų ištikimybėje. Po to armijos viršininkai juos padėjo į tą pačią kategoriją, kokioje yra republikonai bei demokratai; su jais bus elgiama, si, kaip ir su kitais individualais.

Bet, kaip matote, anie laikraščiai tą Armijos patvarkymą atsuiko kaip tik į priešingą pusę. Atrodo, kad nei galingoji šios šalies armija negali įpdėti armijos proto tūlim laikraštiniukam kur eina kalba apie raudonajai baubą.

Žmonių Sveikata

J. J. KASKIAUCIUS, M. D.
530 Summer Ave., Newark, N. J.

PERGALĖS DARŽELIŲ NAUDA

Jei esi geras šalies patriotas ir nori dar kuo padėt karo frontui ir pagreitint pergalę, tai įsitaisyk pergalės darželį (Victory garden).

Visi daug ir visai girdim apie vitaminus, apie mineralus, apie daržoves, vaisius, kaip tu vitaminų ir mineralų šaltinius.

Daugelis įsivaizduoja, kad, kai gauna kada pusantro salotos lapelio ir porą riekielių pomidoro, tai apie kokius ten dadedamusius vitaminus bei mineralus nebėr ko galvos sau kvaršinti.

Kad ir gerą lėktę pirktinių daržovių bei vaisių sušveisi, tai dar nesi užtikrinai, kad gawai pakankamai tų esmingųjų maisto daikų. Kodėl taip? Ogi todėl, kad, kolei daržovės ir vaisiai pasiekia tavo lėktę, juose tik menka dalelė tų vitaminų ir mineralų bepasiliko. Kolei supirktas daržoves vagonais

Aišku, kad komunistai užima šios šalies armijoje karininkų vietą taip, kaip Lincolnol laikais, einant civiliam karui, užėmė aukštas vietas brigadierius generolas August Willich ir pulkininkas Joseph Weydemeyer.

Jie buvo komunistai ir asmeniškai Karolio Markso draugai. Šie karininkai pasižymėjo didele drąsa savo pareigose, inteligentiškumu ir sumanumu uždavinuose.

Ištikrųjų, atėjo laikas numesti į šalį nužvelgimus ir nepasitikėjimus komunistais, vadinti juos "subversyvaiskais." Tokio dalyko palaiškymas, tai kaip nuody leidimas į tautos kūną, tai trukdymas nuo veiklaus dalyvavimo visuose šalies reikaluose.

Visai laikas generalinį prokurorą Biddle, teisėtumo departamento galva, atvesti į tą pačią liniją, kaip karo departamentą ir valstybės departamentą atvedė; kaip prezidentas jaučia turi naudoti šis santykiavimu su komunistais. Pagaliau, kaip ilgai Jungtinės Valstijos laikys save išsikyry nuo kitų demokratinių šalių šiame klausime?

arba sunkvežimiais pristato į prekyvietę, kol jas ten išsiunčia ir nusiųveža daržovių ir vaisių vietos vertelga, kol tos daržovės dienų dienas išriops ant lentynų, kol tu ju nusiųpirkies, gerai išploves ir gerokai palaikies šaldytuve arba taip sau po kelias dienas išlaikies—ant galo pagaliau užvalgai tų gamtos dovanų, tai jau iš jų bus išdžiūvę, išgaravę, išsivadėję daugumoj ir vitaminai ir mineralai.

Kas kita, jei čia pat turi keletą ežių prisiduos daržovių. Čia tuoj, kada tik užsimanei, prisiskini lapelių, nuplauai gerai ir tik spēk kramtyti sveikas: tokie jie sultingi, treškus, tokie skanus ir pilni gamtinių vitaminų ir mineralų!

O po darželį, po tarpejus pasikrapstyti, pasilankstyti, tai dar o t kolgia gera gimnastika ir maloni pramonė, aplinkos pakaita.

Ir kišienė gerai: nereikia taip daug iš krautuvių pirktinis,—daugiau tada to maisto sukonservuojama ir pristatoma kariams ir karo frontams ir į karo nuolintus kraustus.

Vinco Andruho Maršruto Eiga

Jau daug kolonijų atlankė "Vilnies" redaktorius Vincas Andruhs su prakalbu maršrutu. Pasakė daug svarbių prakalbu.

Čia paduosime kolonijas ir svetainių antraštas, bei laiką, kur kalbėtojas dar lankysis.

Binghamton, N. Y., penktadienį, kovo 16 d., 7:30 val. vakare, prakalbos įvyks Lietuvių svetainėje, 315 Clinton st.

Exeter, Pa. (Pittston ir Wyoming apylinkėj), šeštadienį, kovo 17 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Amerikos Piliiečių Klube, Wyoming ave., Exeter.

Seranton, Pa., prakalbos įvyks nedėlioj, kovo 18 d., 2 val. popiet, Meškeliūno svetainėj, 134 W. Market st.

Wilkes-Barre, Pa., nedėlioj, kovo 18 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Progresyvių Klube, 325 E. Market st.

Massachusetts valstijoj d. V. Andrusis bus nuo kovo 19 iki 28 dienos. Kolonijoms dienas paskirs ALDLD 7-to Apskričio Komitetas.

Connecticut valstijoj lankysis kovo 28, 29 ir 30 dd.

Rochester, N. Y., bus kovo 31 d. ir balandžio 1 d.

Visų kolonijų draugai ir draugės energingai rengkitės prie prakalbu. Gerai garinkite, nes dabar daug svarbių klausimų yra ir V. Andrusis juos išaiškins.

Visi "Vilnies" skaitytojai yra kviečiami dalyvauti prakalbose ir į jas pakviesti savo pažįstamus.

Maršruto Komitetas.

Kaip gerai užsikamoflavę Talkininkų kareiviai žiemos sąlygose, parodo šis atvaizdas, nurauktas netoli Zetten, Olandijoj. Juodi taškai sniegu yra išsikisę karių šautuvai. Gerai įsijūriję iš arti pastebėsite, jog ties kiekvienu šautuvu slepiasi kareivis. Taip pasislėpę jie leidžia naiciams prieiti visai arti, bet nebe grįžti atgal.

ALTORIŲ ŠEŠĖLY

ROMANAS

Rašo
V. Mykolaitis—Putinas

Vasarį įvykusi atmaina Liuce ne tik stebino, bet ir patiko jai. Pradžioj judviejų pažintys, galima sakyti ligi šito vizito, drąsios mergaitės širdy, šalia susidomėjimo tuo jaunučiu klierikėliu, buvo ir gero kaniokos dozė. Tos paniokos, kurią jaučia kiekviena mergaitė vienmečiui, bet mažiau subrendusiam ir prakutusiam jaunuoliui.

Dėl ko ji atkreipė savo moterišką dėmesį į Vasarį, būtent, o ne į kurį kitą, labiau subrendusį ir įdomesį klieriką ar kunigą, ji ir pati būtų negalėjusi pasakyti. Gal čia bus vienas iš tų širdies nelogiškumų ir vingių, kurie tiek daug nulemia gyvenime ir pastumi elgtis priešingai blaiviam protui. Gal būt, kad gyvą jos vaizduotę pagavo subtili disharmonija tarp kuniškiškos sutanos, Vasario išvaizdos ir nebeintuicija įspėjamos jo dvasinės esmės. Gal ją patraukė savotiškas jo tyumas ir užsidarymas, atsipindėjęs jo veiklo išraiškai ir einas iš kažkur giliau, negu jaunuoliška nerūsa ir nesubrendimas. Atsakymo j tai nerasime.

Taip pat tik spėlojimais galėtume atsakyti ir į kitą klausimą. Dėl ko Liuce, jauna ir graži mergaitė, vos padubusi gyvenimui ir meilei, iš pat pradžių pajuto patraukimą prie sutanuotų dvasiškojo luomo žmonių? Gal būt, kad nuo pat mažens augdama ir sukinėdamasi kunigų tarpe, prie jų priprato, ir pasauliški jai atrodė perdaug tolimi ir svetimi. O gal kaip tik dėl to, kad kvėpuodama bažnyčios atmosfera, į kunigo pareigas ji žiūrėjo kaip į kiekvieną kitą darbą, į kunigą kaip į kiekvieną kitą vyriškį, nes luomo ypatybų charakteris buvo visai nusitrynęs jos samonėj. Galėtume rasti ir kitokių spėlojimų, bet greičiausiai ir čia bus tam tikras širdies nelogiškumas, gana dažnai pastebimas kai kuriose moteryse ir ne vienos jųjų sugriovęs gyvenimą.

Kun. Trikauskas buvo pirmas karštesnis Liucės susizavėjimas, bet anaipol per toli nenuėjęs. Ji nors buvo kokietiška, bet dar neišdykusi mergaitė. Iš dalies ji dėl to ir pradėjo vengti kunigo vikaro, kad tas porą kartų per daug neatsargiai ir aiškiai kėsinosi įrodyti klebono gimnaitėi karštus savo širdies jausmus. Jai, be to, nepatiko tuščias kun. Trikauskos išdidumas, dažnai siekiąs net arogancijos. Ir ji ėmė svajoti apie švelnesnę sielą, kuri nenustelbtų jos pačios, bet leistų reikštis jos valiai, o gal ir kaprizam. Ir štai tuo metu pasipynė jai du kandidatai: kiek anksčiau studentas Brazgys jai nepatiko dėl tų pačių ydų, kaip ir kun. Trikauskas, be to dar, kad buvo įkyrus. Ir štai jį palinko į klieriką Vasarį, visai dar žalia medžiaga, kuria tegali sudomėti arba gerojai jau pagyvenusios kokietės arba štai tokios padykusios, lakios fantazijos mergaitės.

Pusei valandos praslinkus nuo klebono išėjimo, jos balsą ir juoką vos galėjo sutalpinti niauros seminarijos parlatoriūmo sienos.

—Pavasareli!—šaukė ji,—aš žinau patį žiūrėti, kaip jūs čia gyvenat. Nesikamsta mane toliau į seminariją parodyti! Argi čia mes šitą neįaukioj salę ir sėdėsimė?

—Negalima, panele Liuce!—gynė abudu klierikai.—"Liukim" civiliam toliau eiti griežtai uždrausta, o tuom labiau moterim.

—Fi! kas tai yra negalima?! Ot, eisim ir tiek! Aš žinau, kad jauni man nieko nesakys, o kai pamatysiu kokį senį, dėsiuos kad klierikas. Jūs manot, kad aš nemoku kunigiškai vaikšioti? Ogi val!—ir ji, paleidusi savo pulto skvermus, padarė pamaldžią ming ir pakreipusi galva, sunkiais dideliais žingsniais ėmė eiti per salę. Visi trys vėl prapliupo juokais.

Po kurio laiko klierikas Petryla pakilo eiti į viršų, sakydamas norįs paruošti knygas, kurias klebonas buvo prašęs nupirk-

ti, nes tuojau jis galįs ateiti. Bet Liuce užstojo jam duris.

—Sėdėk tamsta čia. Kai išėisi, Pavasarėlis pabėgs nuo maneš. Jis toks nerūsdus. Ach! ir apie ką mudu kalbėsime?

Tokiame jos susirūpinime buvo daug komiškuo, bet daug ir tiesos. Ji išėjo kebliausiai jau toli pažengusios pažinties, bet dar tik beužsimezgančio jausmo valanda, kada vienu-tu staiga pritrūkstą draštos pažūrėti atvirai į akis, kada paprastai žodžiai per banalus, o bežodė širdies kalba dar nepribrendus.

Petryla vis dėlto išėjo. Vasaris nerami sukrankstė, ieškodamas pirmo sakinio, bet situaciją išgelbėjo Liuce.

—Gerai, kad įsai išėjo. Aš to ir laukia,—tarė ji, nuleidusi balsą ir pati jau surimtėjusi.—Aš tamstai atvežiau... Viešpatie!.. Pavasarėli, nedrįstu!.. Fi!.. Kas gi čia man!.. Štai!—atvežiau tamstai laukutvį ir nu savęs.

Ji pasirašė savo krepšelyje ir ištraukė rankų darbo pirštinais su gražiais dirbiniais baronėliais.

—Štai, kad tamsta pirštukų nenušaltum. Nemanyk, kad pjrkots. Pati mezgiau. Sakiau, jei būsi geras, tai duosiu, jei ne, parsiveisi atgal. Buvai geras. Še!

Klierikui Vasariui tai buvo stačiai smėgis, nuo kurio jis negalėjo atsipeikėti. Jam nuo Liucės dovanų? Ne! to jis niekad nebuvo tikėjęs. Jis prarubėjo kažin kokį padėkavojimą, paėmė pirštines ir nežinojo nei ką su jom daryti, nei kaip čia pasielgti. Bet Liuce dabar nesujokė iš jo sumišimo. Ji suprato, kad tas sumišimas yra pateisintas. Ir gerai, kad jis yra. Jis buvo jai meliausias padėkavojimas. Nes galėjo atsitikti, kad toks Vasaris, kokį ji dabar rado, galėjo dovanos arba visai neprimti, arba primti lengvai, su juokais. Ir ji džiaugėsi, kad to neatsitiko.

Kalba įdėvim nesimezgė, kol sugrįžo Petryla. Pirštines jau buvo žuvę Liudo sutanos kišeniuj. Jie vėl pradėjo juokauti, bet taip linksma, kaip pirma, jau nebuvo. Tačiau netrukus atėjo ir klebonas. Jis atrodė susierzintas ir nepatenkintas. Matyt, vizitas pas vyskupą ne visai gerai pavyko. Jis paėmė knygas, iškraptė klierikam šventėm po penkrublinę, ir jie visi atsiseikino.

Kai Liuce padavė ranką klierikui Vasariui, šis pajuto stiprų jos paspaudimą ir iš jo juodos kepuraitės pamatė trumpą, bet drąsų akių žybtelėjimą.

Po šito atsilankymo Vasariui pasirodė, kad Petryla imta jom vengti. Tad vieną dieną tyčia išsivadino jį pasivaikščioti.

—Na, kažin, kaip mūsų svečiai parke-liavo ir kokį įspūdį padarė klebono gimnaitėi seminarija?—radęs progą pasidomėjo Vasaris.

Petryla dviprasmiškai šyptelėjo:

—Seminarija, kaip seminarija, bet tu, tai jau aišku, kad puikliausia. Toks jau nekaltas avinėlis, o žiūrėk, kaip moki patikti panelėm!

—Niekio panašaus!—gynėsi Vasaris.—Jūs gi savi, viešos parapijos, o mane, kai svetima, iš mandagumo jautė pareigą palinksminti.

—Žinom mes tokius mandagumus! O žinai ką, Liudai, aš vis dėlto patarčiau tau jos pasisaugot. Kad tu žinotum apie ją tiek, kiek aš žinau...—jis reikšmingai nebaigė sakinio.

—Ką gi tu žinai?

—Išdykus mergia, ir tiek—piktai drėbė Petryla. Vasario krūtinėj užvirė apmaudas prieš tokią draugo neteisębę, bet įsai susivaldė:

—Na, brolau čia tai jau tu perdedi.

—Tu manyk, kad aniolas. Man tai absooliučiai vistiek.

—Pagaliau žinokis!—numojo Vasaris.

—Kas čia man darbo. Ji gi tavo parapijonė, ne mano.

(Bus daugiau)

MOTINŲ DIENOS PAMINĖJIMAS GRAŽIAI PAVYKO

Detroit, Mich.—Praėjusį sekmadienį, kovo 11 d., Unidos Ispanos (Lietuvių) svetainėje Pažangos Moterų Klubas su savo choru, vadovaujamu Mrs. Altschuler, atžymėjo Moterų Dieną labai įspūdingai.

Programą atidarant pažangieji choras giedėjo Amerikos Himną; paskiau dainavo kelias dainas, kurios labai gražiai skambėjo. Jos statė scenoje veikiąuką "Pavyzdinga Šeimyna". Lošėjais buvo: Motinos rolėje Demskienė, dukters—U. Palevičienė; sūnaus—F. Lagūnas, Lošimas buvo apygėris. Vaidylos-lošėjai lošė gerai, žiūrint iš dirbininkiško taškaregio.

Moterų pridėckas, t. y., drabužių taisyimas ir jų eilavimas labai gerai ir gražiai atrodė; jų visų energingumas labai tvirtas buvo; jų dainelės taipgi gražiai išėjo. Vienas tuo tarpu buvo labai žingėdus dalykėlis, tai balsas "iš Lietuvos per oro bangas." Daug ypatų taip ir manė. Tikrenybėje, tie tinkamai pritaikyti žodžiai ir jausmingas ir greitas įkalbėjimas buvo padaryta pačių detroitiečių. Bent aš taip spėju; rodos, kalbos balsas buvo kai tik Krakaitienės, o žodžius, turbūt, parašė Pius Krakaitis. Ar mano spėjimas pataikė į vietą, tai nesiginėsiu. Būt vienok labai gerai padaryta ir jausmingai įkalbėta. Kas tą darė, turėjo pridėt gerų jausmų kiekybę ir gerojai laiko pavėsti ir tuo patį pagavlot, kad būtų taip tinkamai kalba pritaikyta.

Lošėjai mano akyse stovį šiaip: Pirmoj vietoj duktė, antroj—motina, trečioj—sūnus.

Palevičienės ir Geraltauskienės dainavimas solo gerai skambėjo.

Moterų parengimas ir jų pritaikytas specialus programos atsakė savo tikslui. Jos viską atliko labai energingai. Jų dainos skambėjo, galima sakyti, geriau negu kitais sykiais.

Advokatės, prokuroro pagalbininkės S. Masytės pralkalbė irgi buvo pritaikyta Moterų Dienos paminėjimui. Kalbėtoja pradėjo savo kalbą iš pat pamatinio atsiradimo Moterų Dienos ir ėjo aukštin. Prisiminė apie Sovietų Sąjungos moterų karzygiškumą; prisiminė Melnikaitę, kuriai vokiškį žvėrys atėmė gyvastį. Kadangi trumpai kalbėjo, tai daug pasakyt ir negalėjo—nebuvo kada.

Masytė pirmą sykį girdėjau ilgesnėje prakalboje. Jos kalba labai aiški ir mintyje nedaro trukčiojimų. Su laiku gali būti gera kalbėtoja.

Veiklialuk "P. Š." režisavo J. Vaitkus.

Publikos buvo pilnos kėdės. Rodos, visi gerai patenkinti Moterų Pažangos Klubo parengimu, nes po programos visi užė, kai bitė...

Beje, akompanistė buvo visiems gerai žinoma veik-

ja S. Smith, suflerliavo Gi-naitienė.

Reikia pažymėti ir tas, jog visą programą pildė veikvienos moterys, išsilyrusi stūnų lošime, Geralt solo ir jaunųjų kvartetą.

Kiek man atrodė, moterys Detroito yra visas veikimo aparatas. Vyriškio judėjimo mažai matosi.

Pastabukė.

Praėjusiais metais ir jau šiais "Vilny" tilpo daug tarnešim apie įvykių pra-tautinių parengimų: Scarab Klube, Tech. High School, Northern High School ir kitose ant Woodward ave. vieto-se, bet apie jų įvykiu pa-sakmes dar niekas nepažy-mėjo. Mano supratimu, tos ypatos, kurios praneša laik-raštyje, kad įvyks toks ir toks parengimas, turėtų pranešti kaip jie įvyko, arba kaip pavyko. Man atrodė, jog garsintojai mažai lanko-si savo garsinamuose parengimuose.

Kai kada parašykite "Vil-nies" skaityttojams, kaip pa-vyko parengimai (tarptauti-niniai).

Sekmdadienio ryte girdė-jau draugą kalbant:

"... Jūs duokite Raudona-jam Kryžiu kraujo..."

Drauge, kitą sykį prisidėk ir pats savė ir sakyk: "Mes duokime kraujo..."

Praėjusiam ketvirtadienį "V." per mano greitumą įvyko klaidingas pasaky-mas. Bet kuomet nėra nie-kas žieistas, tai atitaisyt ne-matau didelio reikalo.

Vincas.

ALDL 10-to Apskričio Reikalai

DETROIT, Mich.—Šiuomi norime atkreipti visų LLD kuopų valdybų dėmę, 10-to Apskričio.

Visi gerai žinote, kad šiais metais sukanka 30 metų nuo mūsų organizacijos susistvėrimo. Šiu būlilejinių metų negalime taip lengvai praleisti. Turime surengti masiniūs mingūs arba parengimus.

Mūsų organizacijos Centras yra paskelbes jubilejinių jų, visi turime prisidėti su darbu, dėl naujų narių gavimo.

Apskritys yra nusitaręs surengti maršrutą, tačiau tas neįvykdyta todėl, kad negavome kalbėtojaus. Tuo reikaliu buvo atsikreipta į Centrą, bet Centras negalėjo pasiūsti kalbėtojaus. Tada kreiptasi į "Vilnies" štabą, ten irgi negauta kalbėtoja.

Vietiniai kalbėtojai, taipgi negali išvažiuoti, nes visi dirba kariaškoj industrijoj.

Dabar svarbus klausimas, tai būsiantis mūsų Apskričio konferencija. Apskričio valdyba mano šaukti, bet teks patirti ar tas bus galima, nes transportacija šiuo karo metu nelengva.

Beje, čia norime pranešti, kad apskričio valdyba daug

Aidiečiai Dirba Sušilę

DETROIT, Mich.—Detroito Lietuvių smarkiai kalba apie Aido Choro būsiantį parengimą. Jie klausinėja, kaip aidiečiai mokinais operetę "Kada Kalmas Nemiega."

Aš iš kalno galiu užtikrinti, kad operetė "Kada Kalmas Nemiega" bus perstatyta kuo puikliausiai. Nes visi lošėjai puikiai mokinais ir dirba sušilę, kad tik geriau pasirodžius.

Tie, kurie dalyvausite mū-

atveju veikia bendrai su LLD 188 kpl. ir tariamės visais klausimais.

Visos kuopos yra tikamos, kad pasistengtų ne tik naujų narių įrašyme padirbėti, bet išrinkti iš narių mokesčius, kad tuo būdu padėjus Centru.

Bile svarbiu organizacijos klausimu kreipkitės prie apskričio sekretorės N. Biliūnienės, 20020 Derby St., Detroit 3, Mich., arba prie organizatoriaus A. Dapsio, 2551 Third st., Detroit 1, Mich.

—A. Dapsys.

su parengimė balandžio 29, patys įsitikinsite, kad šių žodžių rašėjas neperėjo nei už vieną centą, pasakydamas, kad bus vienas iš puikliausių perstatymų.

Dabar biskį reikia priminti mūsų choristams. Nepamirškite, kad mūsų pamokos įvyksta kiekvieną sekmadienį. Lošėjų ir vyrų grupės pamokos prasideda 11 val. ryto, o bendros choro pamokos kaip 12 val. dieną.

Prašome nepraleisti pamokų. Atminkite, kad turime išsimokinti visą eilę naujų dainų prie operetės. Kitaip mes negalėsime pasirodyti, tai pat būtų esama dėmė mūsų choriui.

Visi ir visos dalyvausime pamokose ir paskirtu laiku.

Aido Choro Reikisia Simpatiją

Mūsų choristė V. Karaliūtė buvo susirgusi ir negalėjo su mumis dalyvauti. Kiek teko nūgrįsti, tai ji jau sveiksta.

Choras reikšia jai užuojautą ir linki, kad greičiausiai susveiktų ir vėl galėtų su mumis bendrai dirbti.

Aidietis.

Siunciame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėles Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŲSU PATOGUMUI
6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas GEORVH 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2169
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stoviu priinamas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį
AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĖ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse
LACHAWICH IR SUNUS
Phoness Canal 2515 Com. 3765 Pullman 1278
3314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.
J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572
P. J. RIDIKAS
3334 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419
S. P. MAZEIKA ir EVANASKAS
3219 LITVANIA AVE. TELEFONAI: YARDS 1128 ir 1122
ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4008
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

Šį Sekmadienį Balalaikistai Pildys Programą Ashland Auditoriume

Chicago Balalaikų Orkestras ir Jo Mokytojas Juozas Budrevičius. Tai vienintelis balalaikų orkestras visoje Chicagoje. Jų instrumentų akordai kovo 18-tą linksmas tūkstantinė publika. Prie balalaikų orkestro dainuos duetas Ag. Kenstavičienė ir Konst. Abekienė. Programas prasidės 4 val. popiet. Po labai gražaus ir įdomaus programo ir reikšmingos Morris Childs prakalbos bus šokiai iki vėlomos.

Tilžeje

(Pradžia 1-mam pusl.)

ryj išvaduoti, jie čjo is vokiečių koncentracijos stovyklas, esančios už 18 kilometrų nuo Tilžės. Važiuodami čia plentu, einančiu fronto linijos giliuonu, mes matėme šimtus rusų, ukrainiečių, baltarusių, lenkų. Išvadavimo džiaugsmas jiems suteikė jėgų, ir nelaukdamai transporto, jie eina dešimtimis kilometrų pėsti. Gatvėje matyti grupę vokiečių kareivių, tarybiniai kovotojai apsaugoje. Vokiečius ką tik išgandė iš rūšių. Laikas nuo laiko plentu pravažėdo kolonos belaisvių vokiečių kareivių.

Retkarčiais miestie pasigirsta sprogimai. Toliai pionieriai sprogina minas, kurias vokiečiai suspjė padėti. Mes matome, kaip su minų ieskotėjais is lėto eina seržantas Ivanas Bezlenkinas. Jis dalyvavo išminuojant Novorosijską, Minską, o dabar valo nuo minų Raudonosios Armijos užimtus Rytprūsų miestus.

Hobenstrascje kabo skelbimas: "Albert Jozac gyvenyo Doiečstrascje 61, persikėle į Hohenstrasc 10." Adresas paseno. Tas skelbimas sukelia juoką. Karininkai kalba: "Jozacui reikia nuostai nauja skelbima.—apie pagėima is Tilžės." ...Paskubomis per miestą praėjo naujos daly. Gaisri nėra kada. Gaisri niekas nenori. Tarybiniai kariai skuba pribėgti prieš.

BRIGHTON PARK

is LDS 76 Kp. Susirinkimo

Kuopos susirinkimas įvyko kovo 5-tą Hollywoode salėje. Šiame susirinkime narių buvo ne per daugiausia, bet padaryta daug gerų darbų. Apart kuopos reikalų, buvo skaityta laiška nuo "Vilnies" administracijos reikale 25 metų jubilėjaus. Laiškas plačiai apkalbėta ir nutarta paaukauti is kuopos izdo dienraščio pasveikinimui. Dalyvavę nariai susirinkime sudėjo \$20, is kuopos izdo \$10. Mūsų kuopa isrinko komiteta parinkti daugiau pasveikinimų. Į komiteta įeina U. Juodaitienė, P. Dauderis ir A. Sakalas. Kiek teko girdėti, tai mūsų kolonijoje jau yra surinkta šimtinė dienraščio pasveikinimui jubilėjaus prog.

Dar yra trys savaitės laiko ir aš pilnai tikiu, kad mūsų kolonija pasveikins "Vilnį" sidabrinio jubilėjaus laidą su \$200. Būtų gerai, kad kitos kolonijos praneštų kaip smarkiai pas juos veiklama dėl pasveikinimų rinkimo. Mūsų kuopa turėjo šokių vakarėlį 3-čią kovą. Labai mažai kuopos narių atsilan-

kė, o tą vakarą kitos kolonijos turėjo savo parengimus, tai vakarėlis duos nuostolių. Taigi draugai, kaip kitą sykį nutarsime turėti programą, visi jauskimės, jog pareiga dalyvauti savo organizacijos parengime.

Šiuo laiku kuopa turi šešis ligonius. Serga draugas Kazlauskas, Adelė Kiškienė, Jonas Diglis, Ona Šimkus, Jonas Grigaliūnas, Juozas Jokūnas. Visi šie ligoniai randasi namuose. Kuopos nariai, kurie galite, raginame sergančius kuopiečius atlankyti. Gaila, kad neturiu visų adresų ir jų čia negaliu paskelbti.

Mūsų kuopa jau turi pamėmus Dan Smith daržą dėl pikniko birželio 17-tai. Pršome kitų organizacijų tą dieną nerengti piknikų ir dalyvauti pas mus. Kuopa isrinko šių metų korespondentę Antanetą Waitkienę. Ateinantis kuopos susirinkimas įvyks 5-tą balandžio. Šiuo laiku eina naujų narių vajas. Visi dirbkime,

Phon: Lafayette 5800
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkas
Gėles Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams Paruošiami

kad gautimė naujų narių ir išpildytume paskirtą kvotą. Rūpinkimės, kad kitame susirinkime turėtume bent ketletą naujų narių.

LDS 2-tro apskricio konferencija įvyks balandžio 15-tą. Kuo konferencijoj mes galėsimė pasigirti. Teturime tik du naujus narius, gautus šiame jubilėjaus vajuje, o mūsų kvota 20 naujų narių. Kaip matote, dar turime daug dirbti. Bet aš tikiu, kad brightonparkiečiai išlaikys savo garbės žodį ir šiame vajuje.

Mūsų kuopos gerbiamas finansų sekretorius J. Jusėvičius davė žodį, nežūrint jog senokas žmogus, bet jis sakė, "aptarnauju 250 narių ir prižadu draugai dar su didesne energija dirbti, jei jų man ir dar šimtą narių dadėtumet."

Mums linksmu nuo sekretoriaus toki žodžiai girdėti ir turėti tokį entuziastišką sekretorių.

M. Sakal.

Raudonoji Armija Išlaivino Keturis Chicagočius

Raudonoji Armija išlaivino daug amerikiečių, britų ir francūzų is nacių nelaisvės. Jų tarpe yra keturi chicagočiai: leitenantas R. C. Kozuch, leitenantas R. C. Plummer, leitenantas H. J. Bowman ir seržantas S. Anagnos.

AIDO CHORAS

Perstato Operetę
'Kada Kaimas Nemiega'
Kovo-March 18, 1945
VENETIAN HALL
135 E. Kensington Ave.
Pradžia 4 Val. Popiet

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketvergo, 7 valandų vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėliofo 9:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDŲ RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ
JOS. F. BUDRIK INC.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

Anna-James Tavern
3415 S. Halsted Street

Kingsbury Alus, Geri Cigarai
Skanus Vynas ir Degtinė
JAMES JANULEVICIA ir
ANNA BAGDONAS, Sav.

Užteko Savaitės Apsivedimo
Po apšivedimo už savaitės F. T. Ferlen paleido sau kulą į kaktą. Jį rado negyvą apartamente, kuris priklausė jo draugui, 4423 Sheridan rd. Jo jauna žmona, sako, kad perėitė sekmdienį jie gerokai apsisbarė, bet nematė, kad is to galėtų įvykti tragedija.

Andrew Graves, 7 mėnėsių, ir Leon, 5 metų, žuvę gaisre. Motinos nebuvo namie kai užsidėgė namas 3602 Federal st. Mrs. Graves buvo išėjus į krautuvej. Ugnis kilo is prasto anglimi kurenamo pečiaus.

Kodėl Pasilikti Sergančiu?
INKSTŲ, PUSLES, SOCIALĖS LIGOS PASISEKIMŲ IŠGYDOMOS
Mes jau papurbiame tikėtiniams, kurie kenčia dėl NEVYSTIMO, RAUDO, ODOS, LAIKŲ, IR PRIVATINIŲ LIGŲ. Gydomos šlaistime komale suvazdavimas, uotėlijimas, peršauki vertimas nešanti piobė, imolodij keliamas nekaitė is lova.
FIZINĖ IR FLUOROSKOPIERA
X-RAY EGZAMINACIJA
MIKROSKOPIŠKAS KRAUJO IR ŠLAISTIMO IŠTRYMAS
VISKAS TIK UŽ \$3.00
PILES (Hemoroidai)
IŠGYDOMA NUSI SAUGI METODU IR OPERACIJA
IR PROVIJA, IR DEGINIMO, IR SKAUSMO didžiausio žvėgė pavogivimo nuo 3 iki 4 dienių išlaikytuvė.
Gydymo kaital priėmiami kiekvienam pacientui.
PATENKINIMAS GARANTUOJAMAS
KIEKVIENAM KURI PAMINA GYDITELI, DIRBANČIŲ PARANKUMI
ATYVA VAKARE
DR. A. E. KROENING
Medical Service
202 SOUTH STREET
Kampas Adams—Seštame aukšte
VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro, Sekmadieniais 10 iki 11.

Moderniskai Įrengta Nauja Užeiga
ANN'S TAVERN
TAVERN PALE ALUS VYNAS ir LIKERIAI
WM. ir ANN SANDERS, Sav.
3364 S. Halsted St.

Yards 3545
Ann's Tavern
(Buvusi Chalmers)
3600 S. Union Ave.
Atsilankiusius maloniai priėmiam ir pavalšinam.
JUOZAS ir ANN POVILAITIS, Sav.

Tel. Virginia 9493 Motorim Seredomis
PAULINA
Russian-Turkish Baths
SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS
DUODAM ELEKTROS TRYMENTUS, ULTRA VIOLET SUNSHINE IR INFRA-RED LIGHT RADIATIONS, NETVARKŲ KRAUJO CIRCULIAVIMA, REUMATISKA SKAUSMA, LUMBAGO, SALTŲ PARALYZIŲ—SALINA NAUDODIMAS ELEKTROS IR HYDRO-THERAPEUTIC TRYMENTAI
1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN
3212 SO. HALSTED STREET
Victory 7692
Nauja, Smagi UŽEIGA
BRIDGEPORTIECIAMS
Kanados Eltas, Vynai, Degtinė ir Likeriai. Atsilanke pastentinti mūsų pasparavinim.

PARENGIMAI 'VILNIES' NAUDAI
BRIDGEPORTE VAKARAS SU PROGRAMU
Šeštadienį, Kovo 17 7:30 Vakare
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 S. Halsted St.
Rengia
West Side ir Bridgeporto Lietuvių Organizacijos

ROSELANDE KONCERTAS IR ŠOKIAI
5 Val. Popiet
Sekmdienį, Kovo 25
Lietuvių Kuturos Svetainėje
10413 S. Michigan Ave.
Rengia
Roselando Lietuvių Draugijos

Medicinos Doktorai
Dr. Emily V. Krukas
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu Neatliepia—
Sauk KEDzie 2868

VALANDOS:
Kasdieną nuo 1 iki 3 Val. Popiet ir nuo 6 iki 9 Val. Vakaris.
Trečiadienio Vakaris ir Sekmdieniais pagal Susitarima.
Telefonas: YARDS 3146
Dr. V. A. Šimkus
GDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakaris 4-8 Pirmadieniais tik 2 iki 3 Šventadieniais 11-12.

Ofiso Telefonas: YARDS 4787
Namų—FROSPECT 1930
Dr. Strikolis
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 9 vakare
Net's, Ser's ir Sub's Vakaris tik pagal sutarę.

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 0056
Namų—BEVERLY 8244
Dr. T. Dundulis
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 8:30 p. m.
Trečiadieniais pagal sutarę.

Phone: YARDS 5921
Residencijos—KENWOOD 5107
Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Trečiadieniais ir Šeštadienis nuo 1 iki 3-ju popiet.
Rez. 4826 S. Kimbark
Phone GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Telefonas: YARDS 2246

Dr. C. Z. Vezelis
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Artl 4th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vakar. Trečiadi. susitaru.

Dr. Marjan S. Swiont
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
VALANDOS:
Nuo 1 iki 4 popiet
Nuo 7 iki 9 vakaro.
Residencijos PORTSMOUTH 6616
Ofiso LAFAYETTE 5924

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GDYTOJAS
25 Metų Patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pribūdo Akinius
Krovus Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinius Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio pagal Sutarę

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

Jonas Charnes (Chernauskas)
Chicagoan Atvažiuo is Irons, Mich., 1932 M.
Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 12 d., 1945 m., 12:30 val. ryto, sulaukęs 35 metų amžiaus; gimė East McKeesport, Pa.
Pakilo dideliame nušilime savo mylimosios ir mylinčios moterį Elena, po tėvams Elmskietė; tėvelius Agota ir Kasantą Chernauskus, Irons, Mich.; brolių ir broliene Frank ir Josephine ir šeima, Irons, Mich.; dvi seseris: Elinora, Yarevich, sivegeri Charles ir Antanina Rimkus; sivegeri Juozapa ir jų šeima; vuovius Elinuskus, pusbrolių Petra Chernauska, jo moterį Ona ir jų šeima Wilmerding, Pa.; sivegeri Juozapa Elinka U. S. Navy, jo moterį Louise ir šeima; giminatūs Linivka Valaika, Detroito, Mich.; Kazimiera Valaika Clevelande, Ohio, ir daug kitų giminių ir pažystamų.
Kūnas pasarvojas namuose 728 W. 61st St., telefonas Boulevard 6521. Laidotuvių įvyks šeštadienį, kovo 17 d., 2-3 val. popiet. Is namų išvydės į Lietuvių Tautiškas Kapines.
Visi A. A. Jono Charnes (Chernausko) giminės, draugai ir pašytami esat širdingai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti pasakiniį pataravimą ir atsisveikima. — Nušildė liekame.
TEVAL BROLIS, SESERYS, SVOGIERIAI PUSBROLIS IR KITOS GIMINIS
Laidotuvių apreigas veda laidotuvių direktoriai: S. P. Mažeika ir Evasauskas. Telefonas Yards 1158-1159.

"VILNIES" JUBILIEJINIS KONCERTAS
Nedėlioį, Bal-April 8
Sokol Hall
2343 So. Kedzie

1945 War Fund
Give NOW
Give MORE

